

۱۸۲

حلقه‌ی قدرت

جین شینودا بولن

شهاب کامکار

با همکاری

ناهید معتمدی

www.ketab.ir

انتشارات لیوسا

Bolen, Jean Shinoda بولن، جین شینودا
حلقه‌ی قدرت / جین شینودا بولن / شهاب کامکار،
ناهید معتمدی
۳۲۸ ص.

Ring of power

جنبه‌های روان‌شناسی فمینیستی - روان‌شناسی
یونگی

ب. ۱۹/۴۱۰ ML

۷۸۲/۱

۳۷۱۸۶۰۰

سرشناسنامه
عنوان و نام پدیدآور

مشخصات ظاهری
عنوان اصلی
موضوع

رده‌بندی کنگره
رده‌بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

انتشارات لیوسا

■ نوبت چاپ: دوم، ۱۴۰۱

■ تیراژ: ۱۰۰ نسخه

■ چاپ: ثمین

■ صحافی: ثمین

■ قیمت: ۱۳۰۰۰۰ تومان

■ نام کتاب: حلقه‌ی قدرت

■ نویسنده: جین شینودا، بولن

■ مترجم: شهاب کامکار

■ ویراستار: علی ابوطالبی

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۰-۰۲۶-۹

۶۶۴۶۶۹۵۹ - ۶۶۹۶۳۰۳۵

۳۰۰۰۲۴۰۰۴۲

www.nashreliusa.com

instagram.com/dorsaliusa

۶۶۴۶۴۵۷۷

www.dorsabook.ir

liusa@nashreliusa.com

telegram.me/dorsaliusa

خیابان انقلاب، بین خیابان وصال و قدس (جنب سینما سپیده)، کوچه اسکو،
پلاک ۱۲، طبقه همکف.
(کدپستی: ۱۳۸۷۳-۱۴۱۷۸)

فهرست مطالب

۷	مقدمه‌ی نویسنده.....
۱۴	مقدمه‌ی مترجم.....
۲۲	فهرست اسامی.....
۳۷	«چرخه‌ی حلقه» در مورد ماست.....
۵۳	فصل اول: طلای راین.....
۸۹	فصل دوم: الهه‌ی جنگ.....
۱۴۷	فصل سوم: زیگفرید.....
۲۰۹	فصل چهارم: پایان خدایان.....
۲۷۷	فصل پنجم: آزاد کردن خویش از چرخه‌ی حلقه.....
۳۱۱	فصل ششم: فراتر از وال‌هالا: یک دنیای پس از پدرسالاری؟.....

مقدمه‌ی نویسنده

به عنوان روان‌شناس و روان‌تحلیلگر بر مبنای نظریات یونگ،^۱ همواره سعی من بر این است که آنچه را که از منظر روان‌شناسی زنگ حقیقت را به صدا درمی‌آورد تشخیص دهم. با یک «گوش» این چنین، و نه «گوش» یک موسیقی‌دان، به شنیدن اپرای «حلقه‌ی نیبلونگ»^۲ اثر ریچارد واگنر^۳ نشستم. آنچه تجربه کردم داستانی مهیج و الهام‌بخش بود. واگنر داستانی نمایشی را در قالب چهار اپرا خلق کرده است که در آن، موقعیت‌ها شخصیت‌ها، و گفت‌وگوها، و تک‌گویی‌ها، همگی برگرفته از اساطیر است و در عین حال قدرت اسطوره‌ای چنان به‌کار گرفته شده که تا عمیق‌ترین لایه‌های روح ما نفوذ کند و طنین‌انداز شود. «چرخه‌ی حلقه» به عواطف موجود در زندگی واقعی ورود کرده زمینه‌های زندگی ما را همچون آینه‌ای در مقابل چشمان ما به نمایش می‌گذارد. من می‌دانستم که اگر بتوانم این داستان و مفهوم واقعی آن را، چنان که خود تجربه کرده و دریافته بودم، برای دیگران نیز زنده کنم، خواهم توانست به خوانندگان داستان کمک کنم تا به درک عمیقی از خودشان و روابط مهم زندگی‌شان برسند و در عین حال منظر نگرشی در رابطه با ریشه‌های روانی و قدرت تخریبی نظام‌های استبدادی ایجاد کنم. نامی که در ابتدا برای این کتاب در

1. C.G. Jung

2. Ring of the Nibelung

3. Richard Wagner

نظر داشتم، عنوانی بود بسیار طولانی، چنان که نمی‌شد از آن استفاده کرد؛ اما عنوانی بود که کاملاً روشن می‌ساخت این کتاب راجع به چه چیزهایی نوشته شده است: «حلقه‌ی قدرت: پدر مستبد (یا خودشیفته)، فرزند ره‌اشده (یا رانده‌شده)، زن خلع قدرت‌شده (یا غایب)، و خانواده و اجتماع ناکارآمد».

چنین شد که من مصمم شدم داستان «حلقه‌ی نیبلونگ» را به نحوی شایسته به رشته‌ی نگارش درآورم. این داستان پیچیده‌ای است که تمامی توجه انسان را به انحصار خود درمی‌آورد و می‌توان آن را با یک مجموعه‌ی تلویزیونی چهارقسمتی که در طی زندگی سه نسل از یک خانواده اتفاق می‌افتد، یا با یک کتاب داستان روسی با شخصیت‌های فراوان و همچنین تغییرات بسیار در صحنه‌ها و زمان رویدادها مقایسه کرد. هرچند که این مسئله ضروری نیست، اما آشنایی با داستان اپرا پیش از دیدن خود آن، قطعاً به درکی عمیق‌تر و تجربه‌ای شگفت‌انگیزتر منجر خواهد شد. قبل از دیدن هر یک از چهار اپرا، من خود به دنبال آن بودم که شرحی از ماجرای اپرا را بخوانم که بتواند داستان را در ذهن من زنده کند، ولی چیزی نمی‌یافتم. در کنار آنچه می‌خواستم با نگارش این کتاب به انجام رسانم، این نکته از بالاترین درجه‌ی اهمیت برخوردار بود که شرح ماجرا بتواند احساسات، تصاویر ذهنی، و خاطرات شخصی و خصوصی خواننده را فراخواند و زنده سازد. برای انجام این کار، من راوی داستان شدم. در نتیجه، هر یک از چهار فصل اصلی و مرکزی کتاب را با شرح داستان اپرای مربوطه یعنی «طلای راین»، «الهه‌ی جنگ»، «زیگفرید»، و «پایان خدایان» که تشکیل‌دهنده‌ی ماجراهای «حلقه‌ی نیبلونگ» هستند آغاز کرده‌ام. اینها، مشروح داستان هر بخش است که می‌توان قبل از دیدن اپرا آن را خواند، و درعین حال به واسطه‌ی آنها می‌توان به ماجرای هر قسمت، پیش از فرورفتن در عمق روانی آن، در

ذهن خود حیات بخشید. در فصل‌های اول تا چهارم کتاب شرح داستان هر اپرا با تفاسیر و توضیحاتی براساس روان‌شناسی کهن‌الگویی در ترکیب با روان‌شناسی روابط ناکارآمد و پدرسالاری (همگی بر مبنای نظریات یونگ) تعقیب شده است. پس از برقراری ارتباط با داستانی که ما و همچنین زندگی واقعی را به احاطه‌ی خود درمی‌آورد، پی‌بردن به حقیقتی که ما از طریق آن داستان درباره‌ی خود، یا خانواده‌ی خود، یا اجتماع خود می‌جوئیم، می‌تواند کاملاً متحول‌کننده باشد. شهود عاطفی و ادراکی به همراه یکدیگر، «چرخه‌ی حلقه» را با نیرویی انکارناشدنی به ذهن ما وارد می‌کنند. اکنون، ما چیزی را دریافته‌ایم که حقیقت دارد.

در مجامع مرتبط با اپرا، اپرای «حلقه» از جذابیتی برخوردار است که هیچ اپرای دیگری با آن قابل مقایسه نیست. قدرت شگفت‌انگیز موسیقی در کنار اسطوره به‌منظور نیراختوانی و لمس رشته‌های عمیق مفاهیم شخصی، خود بیانگر این مسئله است که چرا و چگونه گروه بیشماری از افراد این چنین اسیر و شیفته‌ی «حلقه‌ی نیبلونگ» می‌شوند. چنین تجربه‌ای، روح انسان را تکان می‌دهد و آنگاه که درک روان‌شناسانه نیز به آن اضافه شود، ذهن آدمی نیز در آن درگیر می‌شود. من کتاب **حلقه‌ی قدرت** را به این منظور به نگارش درآوردم که واسطه‌ای برای ورود قلمرو روان‌شناسی به ذهن آگاه افرادی باشد که مایلند این بُعد را نیز به تجربه‌ی خود از «حلقه» بیفزایند.

«حلقه‌ی نیبلونگ» که ریچارد واگنر چهار سال از زندگی خود (۱۸۵۲-۱۸۴۸) را صرف خلق آن کرد، در تمام طول هستی خود شاهدی انکارناشدنی بر توانایی شگفت‌انگیز واگنر برای بیان مفاهیم اصلی عالم‌گیر، یا تجربیات کهن‌الگویی انسانی که زمینه‌هایی تکراری در زندگی واقعی ما هستند، از طریق موسیقی و نمایش به‌شمار می‌آید.

«چرخه‌ی حلقه» از چنان پیروان سرسپرده و متعصب و وفاداری

برخوردار است که هیچ اثر اپرایی دیگری با آن قابل مقایسه نیست. هرگاه که قرار باشد این اثر به طور کامل به نمایش درآید، طرفداران آن از سراسر جهان برای تماشای آن حضور می‌یابند. شاید فقط یک گروه موسیقی راک در ناحیه‌ی سانفرانسیسکو موسوم به Grateful Dead (مرده‌ی شاکر) که هوادارانش نیز به Deadheads (کله‌مرده‌ها) موسوم‌اند از چنین پیروانی برخوردار باشد. هنگامی که «چرخه‌ی حلقه» به سانفرانسیسکو رسید و مردمی که در جلوی سالن اپرا ازدحام کرده بودند، رفتاری را به نمایش گذاشتند که بیشتر به تعریف «هوادار» نزدیک بود تا «تماشاگر اپرا»، این امر اجتناب‌ناپذیر شد که آنها را Ringhead (کله‌حلقه‌ای) بنامند. جالب توجه است که دو تن از اعضای گروه «مرده‌ی شاکر» خودشان جزء «کله‌حلقه‌ای‌ها» هستند. هیجان پدیدآمده از این اپرا، Ring Mania (جنون حلقه) نامیده شد که شاهدی دیگر بر عمق و شدت جذابیت «حلقه‌ی نیبلونگ» بود. مقارن با همین زمان شبکه‌ی پی‌بی‌اس^۱ اقدام به پخش فیلم **چرخه‌ی حلقه** کرد که به وسیله‌ی گروه اپرای «مترو پولیتن» تهیه شده بود و بدین ترتیب، ماجراهای «حلقه» به مدت چهار شب بر صفحه‌ی تلویزیون نیز به نمایش درآمد. این برنامه که مورد تماشا و بحث گروه بیشماری قرار گرفت و هزاران دستگاه ویدئو آن را ضبط و تکثیر کردند، درست به مانند برنامه‌ی «قدرت اسطوره» که موضوع آن گفتگوی بیل مویر^۲ با جوزف کمپبل^۳، اسطوره‌شناس معروف بود، توانست هزاران نفر از بینندگان فرهیخته‌ی تلویزیونی را مجذوب و مسحور خود کند. در هر دو برنامه، موضوعات اسطوره‌ای که تا پیش از آن عمدتاً تحصیلکردگان، اسطوره‌شناسان، پیروان یونگ، و طرفداران واگنر با آن آشنایی داشتند، به آسانی و وفور در اختیار اجتماع مشتاق و مجذوب قرار

1. Public Broadcasting System

2. Bill Moyer

3. Joseph Campbell

گرفت. تماشاگران این برنامه‌ها، به شدت تحت تأثیر آنچه دیدند و شنیدند قرار گرفتند و به دنبال آن، تمایل داشتند که بیشتر بدانند.

رشد چشمگیر توانمندی درک و پذیرش اسطوره از طرف عامه‌ی افزایش مردم، به همراه افزایش روزافزون عدم پذیرش اخبار جرح و تعدیل شده‌ای که سیاستمداران به خورد مردم می‌دهند، نشان‌دهنده‌ی توان تشخیص و تمیز حقیقت و عمق از طرف جامعه است. اخبار «مدیریت شده»، به همراه تصاویر و صداهایی که برای آنها به کار گرفته می‌شود، به عنوان مواردی واقعی به خورد مردم داده می‌شوند در حالی که این اخبار به واقع جرح و تعدیل و دستکاری شده‌اند و غالباً نوعی داستان‌سرایی فریبکارانه بیش نیستند. برخلاف اینها، اساطیر، بدون هیچ ادعایی مبنی بر حقیقی بودن، به مانند رؤیاها، حقیقت را برای مایان می‌کنند، آن هم به زبان استعاره و نمادین.

جلب توجه من به «حلقه‌ی نیلونگ» ناشی از همان اندیشه و الهامی بود که راهنمای من در نگارش **الهه‌هایی در هر زن^۱** و **خدایانی در هر مرد^۲** شد. در این دو کتاب، من به شرح نمونه‌های قدیمند کهن‌الگویی درون زنان و مردان می‌پردازم که مشروحی از الهه‌ها و خدایان یونان باستان هستند و نشان می‌دهم که چگونه این کهن‌الگوها با مبانی ارزشی فرهنگ پدرسالاری درهم آمیخته که در نهایت برخی از کهن‌الگوها را تشویق و برخی دیگر را تنبیه می‌نمایند. به علت نگارش این کتاب‌ها، از من خواسته شد در گردهمایی فرهنگی مربوط به «چرخه‌ی حلقه»^۳ی واگنر، راجع به خدایان و الهه‌ها صحبت کنم، که این گردهمایی با حمایت انجمن روان‌شناسی لانگلی پورتر،^۳ دانشکده‌ی روان‌شناسی دانشگاه کالیفرنیا (سانفرانسیسکو)، که من خود به عنوان پروفیسور روان‌شناسی

1. Goddesses in every woman

2. Gods in every man

3. Langley Porter Psychiatric Institute

«خود» نامیده است. من «خود» را واژه‌ای عمومی در نظر می‌گیرم که به مفهوم تجربه‌ای درونی از خدا، الهه، تائو^۱ (طریقت)، قدرت‌های مافوق، یا روح است. این «خود» با هر اسمی که خوانده شود، منبعی از خرد و شفقت و معانی است، که از طریق آن می‌توانیم دریابیم ما نیز از جایگاهی در این عالم هستی برخورداریم.

فصل ششم، «فراتر از وال‌هالا: یک دنیای پس از پدرسالاری؟»، نوعی گمانه‌زنی رؤیایی از امکان شکل‌گیری یک عصر پس از پدرسالاری است و آنچه ما باید برای تحقق چنین امری به انجام رسانیم، که همانا زیستن به مفهوم راستین و نیز بیان حقیقت است.

این کتاب، که خود اصرار داشت متولدش کنم، اکنون پای به دنیا خواهد گذاشت. امید من بر این است که بتواند هم با قلب و هم با ذهن خواننده ارتباط برقرار کند، رویاها را فراخواند، و به مردان و زنان قدرت بخشد که بتوانند بر مبنای آنچه برای‌شان حقیقت دارد عمل کنند. آرزو می‌کنم **حلقه‌ی قدرت** بتواند در اشخاصی تفاوت ایجاد کند که قادرند در هر جا که هستند، تفاوت ایجاد کنند.